

Eskader 2014

Ännu en tripp till Fårö, att de aldrig tröttnar kanske någon tänker. Och visst, ibland kan det behövas nya vyer. Men när det gäller segling så är det färden och inte målet som är en väsentlig del av helheten och vi har Gotska Sandön som ett gott alternativ den dag vädret tillåter. Nu blir det inte alltid som man tänkt sig vilket vi blev varse om denna sommar när vi åter hade samlats på Östermarsfladen för segling till Fårö.

Vi, var detta år, Anders Lillieqvist (en gammal räv till sjöss och Representant i Långholmskommitten), backas alltid upp av en annan viking vid namn Rolf. Den kombinationen är väl så giftig. Rattar en Harry Beckerdesignad holk. Försökt toppa formen tills dags dato, aktiviteten ombord tyder på peak, går på tårna, inga fotsulor i däck. Misstänker att de inte orkar hela distansen. Analys: Kroknar helt 10 M före mål.

Niklas Thalén, Kapten tillika kock och jungman (seglar ensam för tillfället). Ägare till Vitres, en Ron Hollandprodukt, 3/4 tonnare som lämnat många kappseglare akter om sig när det begav sig. Extra lätt med endast en ombord, allt annat än vinst är förödande. Misstänker dock att formen är på nedgång, använder lös "barlast" vid segling för bästa trim, vid bryggan fungerar "barlasten" som läsbeslag till nergångsluckan. Klurig seglare, bevakas. Minst i gänget är Amigo 23:an Agnes, konstruktör Carl Andersson. Rolf Wahlstedt som känner båten utan och innan seglar gärna orevat. LYS-talet

på 0,89 är missvisande, Rolf seglar upp till minst 1,09 i hårdvind, kanske något mer. Allvarligt hot, dock så är hans gast frånvande och ensamsegling gäller där liksom hos Nille. Gamla skolans navigatör, drar sig inte för att dra en kurslinje eller två i kortet. Seglar sällan (aldrig?) loxodromkurs, föredrar storcirkeln även på korta distanser enligt devisen att 1 meter alltid är kortare än 2 meter. Svåranalyserad, hal, svår att få grepp om som vanligt.

Sist men inte minst (tyngst ca 6 ton) är Vagabond 31:an Selene. Två ombord, jag själv uppbackad av frugan, Gun. Hon har samlat mer distans under kölen än flertalet vilket gör att det alltid känns tryggt när hon är ombord. Allt fokus kommer att läggas på seglingen vilket har skrämt upp övriga i gänget. Känns även bra att Staffan Jonsson med L 28:an Dorinda håller sig borta vilket öppnar upp för oss andra att vinna, ryser bara jag tänker på Dorindas kapacitet under segel.

Skepparmötet dagen innan avgång går lugnt tillväga (som vanligt), dock så sprider sig en viss oro pga. SMHI:s utsikter de kommande dagarna. Hård nordlig vind utlovas vilket fungerar bra till Fårö, men seglatsen hem lär kunna bjuda på hård kryss om man vill mot Nynäshamn och vidare in mot Stockholm. Därtill kommer tiden man har till sitt förfogande. Nu blev det så olyckligt att Rolf kände sig matt och orkeslös vilket inte är optimalt vid segling ensam över öppet hav med en prognos som lovar tuffa tag. Efter att ha varit med på alla tidigare seglingar så blev det "Walk over" denna gång. Ett bra beslut om än tråkigt, inte minst för Rolf själv. Beslutet visar på gott omdöme och något att tänka på för alla "matcho-seglare" (för sådana finns väl?).

Nu var det inte bara Rolf som utgick utan även Anders och Nille. Ramsan om nio små negerpojkar rullade i mitt huvud under lång tid (men inte längre). Det fina med våra eskaderseglingar har just varit att inte behöva binda sig för ditten eller datten. Utan allt sker utifrån egna planer, och en plan är som briterterna säger: Something written in the sand at low tide.

Inser att vi kommer att vinna både start och målgång nu när de 3 (negerpojkar?) trillat av pinn. Känns fint att inte behöva segla upp till Lys-talet, nu kan vi hålla vårt eget tempo. Med det i tankarna så förbereder vi oss för tidig start följande dag som är onsdagen den 11 juni.

Ankaret upp 05:15 och den morgonpigge fick möjligheten att skåda Vagabonden smita ut norr om Stora Vallringen. Ingen optimal start kan tilläggas där vi motorseglar med full stor i vind från VSV 6-10 m/s. Kändes inte bra med motorn igång men hade seglat mesta tiden sedan jag lämnade GSS, hade inte blivit mer än 5 timmar motor på 9 dygn och med en kyl som drar drygt 15 A per dygn så behövdes extra amper till batteribanken. Gav upp efter en timmes motorsegling, motorljudet gör ingen seglare glad (så länge det finns vind).

Allt går vår väg, sol och perfekt segling. Senare tas ett rev i storen och med 11 varv intaget på genuan så loggar vi +6 knop med bra balans. En timme senare

var det dags att rulla ut förseglet för att hålla vår fart. Notering i loggboken visar att vi gjort en bra resa till Lauterhorn dit vi anlände 17:00. Snitt 5,62 knop, max 8,59 knop, med avtagande vind på slutet.

Nu hade vi det så vist ordnat att bekanta till oss skaffat sig ett hus på Fårö så följande dag blev det en biltur runt på ön som avslutades med ett restaurangbesök. Hade gärna stannat en dag till men det var hårda NW utlovat till kvällen och redan 14:50 så kastade vi loss för en kort segling till Fårösunds Båtklubb.

Bortskämd med sol, och vind som går att hantera utan att pulsen ökar, så blir det en lugn segling för genua i NV-bris på 3-7 m/s. Är 7 M som ska avverkas så läget är under kontroll men med Båtklubben i sikte kommer den utlovade vinden med besked, + 11 m/s, utlovat är 15 m/s. Som jag skrivit om tidigare så är Fårösunds Båtklubb inte optimal med vind från sidan. Åter igen kommer alla fendrar fram, allt för att skydda eget och andras skrov vid en taskig manöver. Juni månad har dock det fina med sig att få båtar har kommit i gång med seglingen och för vår del så innebar det en tom gästhamn. Manövern blev att hålla upp mot vinden vilket innebar att vi nästan låg parallellt med bryggan och Gun kunde utan att riskera liv och lem ta ett steg iland och ta avhåll samt låta båten glida ner mot lä samtidigt som jag tog hem på bojampen. Lätt som en plätt. Läger ett spring som ska ta bort lasterna från bojen som jag blivit tveksam till, fullt med sjögräs är beväxt på bojen när klubbens övriga bojar saknade detta gräs. Frågan jag ställde mig är när den senaste kontrollen av bojkättingen är gjord. Att lägga mig längs med bryggan var inget alternativ med tanke på bryggans höjd låg i nivå med mantågsstöttorna.

Natten blev orolig, vinden hade nu parkerat runt 18 m/s med byar gott över 20 dito. Vi ligger helt i skydd från sjön men vinden har fritt spelrum och kränger ner oss med ca 15 grader. Lade ett nytt spring på 35 m till natten vilket gjorde att båten med peket inte pressade alltför hårt in mot bryggan. Vårt försök med en fender mellan bryggan och peket var inte tillräckligt men med två grova fendrar fungerade det bättre. Men det skulle ta hela fredagen innan det kändes bekvämt för ett beslut att lämna båten för Visby.

Lördag morgon, med ännu en natt av dålig sömn, så antrar vi bussen till Visby. Väl framme så tar vi oss ner till hamnen och strandpromenaden. Alltid pampigt att se havet i uppror och själv vara iland, enda smolket i bägaren är att jag oroar mig för båten.

Hans, som vi alltid besöker när vi är i Visby, är inte hemma så vi lämnar ett meddelande och hoppas på bättre tur nästa gång. Blir pizza till lunch. Minst lika god som den vi alltid äter hemmavid, dock så var storleken endast häften mot vad vi är van vid. Sedan bunkring och en tidig buss tillbaka.

Vinden är inte lika hård när vi går ner till Selene och på långt håll ser allt okay ut. Väl framme kan jag andas ut, allt är intakt. Till och med fendrarna, som nästan plattas ihop när båten med dess peke pressar på, ser ut att "må bra".

fortsättning från sid 6

Nu vill både Gun (med viss tvekan) och jag iväg. Vinden ska enligt prognos ligga kvar på nordliga kvadranten och vara frisk. Senare på söndagen ska den vrida mot SV vid fastlandet. Inser att det blir jobbigt tillbaka med en sjö som måste ha byggts upp ordentlig de två senaste dygnen med hård vind (antar att det var detta scenario som Nille och Anders "fruktat"). Riggat till kutterstaget och kopplar kryssfocken dito, även ett rev i storen tas. Hoppas på god nattsömn, blir tidig start söndag morgon. Räknar med att vi kommer att kunna hålla upp mot Arkösund och när vinden skiftar till SV slår vi och tar kurs mot Natarö. Människan spår och Gud rår, ordstävet poppar upp i skallen (efter att ramsan om nio små negerpojkar lagt sig till ro) innan jag faller in i en sömn som varar hela natten.

13 grader och sol tidig morgon, vinden mer hanterbar. Tror dock att vinden kommer åter varefter timmarna går (har stor tillit till SMHI) så vi är iväg redan 07:30 för att komma ut ur sundet innan det åter börjar blåsa ordentligt. Med vinden rätt i nosen tar vi oss för motor ut ur Färösund. Genar på insidan av Svingrund och vid 09:00 ligger vi för fullt ställ, K 300 grader (till Natarö är kursen 335 grader), fart mellan 3,5 till 4,5 knop med en sjö som gör sina försök att bromsa vår framfart. Har inte kunnat få en bättre start, båda njuter vi av seglingen, vindrodret gör som vanligt grovjobbet.

Säg den glädje som varar, 12:35 ger jag upp, vinden lyser med sin frånvaro och motorn tar oss framåt med kurs mot målet (alltid något positivt). Men redan 13:55 är vi under segel igen för en bris från WSW på 3 - 4 m/s. Nu kan vi hålla rätt på Stora Vallringen och vi håller tummarna för att den utlovade SW - vinden (med mer krut i) dyker upp. Vid 17:30 kan vi åter hålla + 5 knop för en vind på 6 - 8 m/s. ETA är 00:00 enligt kartplottern. Men bättre ska det bli och till kvällen forsar vi fram i 7 - 10 m/s. Klockan 20:19 kan vi skönja land. Ankaret faller vi 23:36 i Östermarsfladen.

Tycker det blev en ovanlig lyckad segling där vi snittat 4,67 knop med max 8,74 knop. Kryssfocken kom aldrig till användning, tvärtom så blötte jag ner seglet helt i onödan vilket inte är första gången. Men de tillfällen när vinden stått på sig och focken kommit till användning så är kombinationen med ett rev i storseglet den perfekta sättningen för vår båt i vindar upp emot 15 m/s. Arrangemanget rekommenderas på det varmaste för dem som har möjlighet till ovanstående. Nu väntar småhopp upp till Runmarö innan vi åter tar oss hem till GSS.

Gun har redan planer för nästa års segling som kommer att ta oss norrut mot Höga Kusten. Och för alla som tycker att vi har för många båtar i Stockholms skärgård så kan jag berätta att norr om Öregrund så får man ha det mesta för sig själv.

Innan vi lämnade hamnen i Färösund fick vi veta att Hans (94 år) hade avlidit elva dagar innan vi kom till Visby för att som vanligt hälsa på.

För er som har en lapp på dörren där hemma med uppmaningen "Ingen

reklam, Tack” så går det bra att sluta läsa här.

Och nu insider tips: Lidl kör med svensk mjölk (inte tysk dito som elaka tungor påstår). Säljer kravmärkt svenskt kött (även tyskt, danskt och irländskt vilket inte är optimalt). Eget butiksbakat bröd. Grovt rågbröd kostar 21:90 för ett kg (billigt och gott), Grovt bröd med fyra sädesslag kostar 18:90 för 700 gram (mycket gott). Kanelbullar och wienerbröd 4:90 st.

Hästlasagne stod ICA för tillika ommärkt köttfärs för några år sedan. Önskar jag fick ersättning för reklamen men så är tyvärr inte fallet. Tycker dock att jag vill dela med mig av saker som jag blir nöjd av och förhoppningsvis kommer det andra tillgodo.

Text och foto: Kjell Litwin
